

Forfatter: Mogens Brøndsted

Titel: Udrag fra Henrik Hertz

Citation: Mogens Brøndsted: "Henrik Hertz", i Mogens Brøndsted: *Henrik Hertz*. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/text/adl-authors-hertz-p-shoot-idm140135972564912.pdf> (tilgået 23. april 2024)

Anvendt udgave: Henrik Hertz

Et par mere seriøse og realistiske skuespil i prosa danner genremæssig overgang til de egentlige dramaer. I sin søgen efter nye græsgange fandt Hertz gennem udvandreriitteratur frem til den australske straffekoloni New South Wales, hvis sociale lag han skildrer i *De Deporterede* (1854, opført 1853): arbejdsfangerne med deres flugtplaner, de benådede eller frigivne der stedse bærer paria-tempel, enten de forsøger hæderlig levevis eller glider tilbage i kriminaliteten; og endelig de frivilligt udvandrede kolonister. Fælles for alle er den mørke fortid, som fremlægges i lange bogsprogsreplikker og giver handlingen tyngde. Det var en samfundsstudie som vakte opmærksomhed. Fra det følgende år er det psykologiske problemstykke *Et Offer* (1854, opført 1854), der næsten foregriber Henrik Ibsens nutidsdramatik. En ung kunstnerbegavet kvinde vil udstille et maleri for at overraske sin barndomskæreste og vejleder ved hans tilbagekomst fra udlandet; men da han synes at have tabt interessen både for hende og hendes kunst til fordel for en anden, beslutter hun eksalteret at ofre sig ved at tage gift. Det forhindres, men hendes angrende kæreste må duellere sig ud af det andet forhold - med det udfald at en trofast hund rammes af hans skud. En art stedfortrædende offer, som de højere magter antydes at forlange, og som hos hundens ejer, en lille pige, vækker ægte sorg. Derimod skal kunstnerkaldet ikke ofres på ægteskabets alter - ej heller omvendt som 1850'ernes kvindeemancipation krævede - men kvindens åndelige og huslige gerning bør ideelt kunne forenes.